

Virkamiesura vaihtui pienoisrautatiehen

[Kuva: Johannes Wiehn]

Sveitsiläissyntyinen Erwin Stämpfli, 62, toteutti pitkäaikaisen haaveensa, kun hän perusti pienoisrautatiemuseon Kouvolaan seitsemän vuotta sitten. Todellisuus on ollut kivikkoisempi kuin unelmat, mutta yhtä kaikki monet tavoitteista ovat toteutuneet.

"Junien ja rautatiemiljööön pienoismalleja oli kertynyt vuosien mittaan niin paljon, että ne eivät mahtuneet enää asuntoomme Bernissä. Olin aina halunnut saada arvokkaan kokoelmani esille", Stämpfli kertoo.

Ensimmäisen Märklin-pienoismallinsa hän sai viisivuotiaana. Nyt pienoismallien kokoelma on karttunut niin, että kaikkia ei ole vieläkään saatu esille.

Suomi kiinnosti pienoisrautatiemuseon paikkana siksi, että Suomessa ei tällaista museota vielä ollut. Kouvolaan oli puolestaan selvin rautatieidentiteetti kokoelman esittelyyn. Suomi oli tuttu, sillä vaimo **Marja-Leena** on kotoisin Muhokselta.

Ensimmäiset tilat Stämpfli sai pienoisrautatiemuseolleen muutaman kilometrin päässä Kouvolan keskustasta sijaitsevan Mielakan laskettelukeskuksen entisestä välinevuokraamosta. Tilat olivat kuitenkin pienet ja syrjäiset.

Muutto pari vuotta sitten Kouvolan rautatieasemaa vastapäätä sijaitsevaan entiseen rautatieläisten lasten koulurakennukseen, 1800-luvun lopussa rakennetulle Aseman koululle, oli varsin mieluinen.

Pienoisrautatiemuseon sydän on keskieurooppalaistyyliin kaupunkimaisemaan sijoitettu ratapiha, jossa liikennöi kaikkiaan 26 junaa. Näistä seitsemän on vetureita ja 19 matkustaja- ja tavaravaunuja. Junien liikennöintiä Stämpfli ohjaa tietokoneen Soft-Lok -järjestelmän avulla.

Ratapihalla liikkuu tietokoneohjattuna ja aidon tuntuisena huippunopea luotijuna, höyryä puhaltava veturi vanhoine vaunuineen, rekkoja kuljettava erikoisjuna, Venäjän-liikenteen Repin-juna tai VR:n pikajuna.

"Pyrin laittamaan liikkeelle aina sellaisia junia, joiden uskon kutakin kävijää kiinnostavan."

Sesonkina 60 km päivässä

Ratapiha on toteutettu mittakaavassa 1:87 eli pienoismallin yksi senttimetri vastaa 1,15 metriä luonnossa. Ratapiha vastaa pituudeltaan 400 metriä luonnossa ja junan yksi kierros 50 metriä. Yhtenä näyttöaikana juna kiertäisi runsaan kilometrin matkan. Sesonkiaikana junat ajavat päivässä 60 kilometrin matkan.

Useimmat pienoismalleista ovat kansainvälisiä. Suomessa liikennöineistä tai liikennöivistä

Pienoisrautatiemuseo oli Erwin Stämpflin pitkäaikainen haave.

[Kuva: Johannes Wiehn]

junista pienoismalleja on vain muutama.

”Suomen markkinat pienoismalleille ovat liian pienet. Pienoismalleja suomalaisista junista ei valmisteta, koska täällä on niin vähän harrastajia”, Stämpfli selittää.

Junaliikenteen ohella veturitalilla hitsataan, kaupungin huoltoauto toimii tehtävissään ja kirkon kellot kilkattavat kirkonmäellä seisovan hääparin vihkimisen merkiksi.

Useat arvokkaimmista pienoismalleista on sijoitettu omiin vitriineihinsä. Märklinin Göppingenissä valmistama Baijerin kuninkaan Ludwig II:n salonkivaunu 1800-luvun lopulta on yksi aarteista.

Katon rajaan on rakennettu raiteet amerikkalaiselle 1800-luvun lopun höyryjunalle Mason-Fairly 2-4-4-T:lle. Radio-ohjattavan junan rakensi viidestä puulajista sveitsiläinen Martin Rindlisbacher. Näitä pienoismalleja on maailmalla olemassa vain kaksi Kouvolan pienoismallin lisäksi.

Sveitsissä Erwin Stämpfli toimi radio- ja televisioteknikkona. Työpaikkoja olivat vuosien mittaan radiopuhelinyritys **Autophon**, levysoitintehdas **Lenco**, postin radio-osasto, armeija ja poliisin rikosyksikkö. Viimeisimmässä työpaikassaan hän vastasi tietokoneiden turvatekniikasta.

Muutoksen pitkään työuraan hän päätti saada aikaan 53-vuotiaana pienoisrautatiemuseon perustamalla. Perheen kaksi lasta olivat kasvaneet jo aikuisiksi.

Stämpflit tulivat yli 30 yhteisen Sveitsin vuoden jälkeen Suomeen vuonna 2001 ja museo avattiin kaksi vuotta myöhemmin.

Museon markkinointi on ollut odotettua hankalampaa ja muuttuvat verotuskäytännöt aiheuttavat yrittäjälle päänvaivaa.